

II

*Ἀρχιμανδρίτου Τίτου Χορτάτου
Ἱεροκήρυκος*

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΝΑΟΝ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ (18ην ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010)

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Σήμερον ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νὰ τιμήσωμεν τὴν μνήμην τῶν Μυροφόρων Γυναικῶν καὶ τῶν ἀγίων Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ Νικοδήμου, οἱ ὅποιοι ἔλαβον «τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὄθονιους μετὰ τῶν ἀρωμάτων»¹. Οἱ δὲ Μυροφόρες, οἱ ὁποῖες «συνακολουθήσασαι (τῷ Ἰησοῦ) ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας»² μέχρι τοῦ Τάφου καὶ οἱ ὁποῖες, παρέμειναν πιστὲς εἰς τὴν διδασκαλίαν Του, προσῆλθον εἰς τὸ Μνῆμα τοῦ Ζωοδότου Ἰησοῦ Χριστοῦ, προκειμένου νὰ ἀλείψουν τὸ Σῶμα Αὐτοῦ με μύρα. Διὰ τὴν ἐνέργειά τους αὐτὴ ἐχρειάζετο θάρρος, τόλμη καὶ ἡρωϊσμός, διότι ὁ Τάφος ἐφρουρεῖτο, γι' αὐτό, ἄλλωστε, ἔλαβον μισθὸν ἀνταποδοσίας. Ἐβραβεύθησαν διὰ τὴν πίστι, τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸν Σωτήρα Χριστόν. Πρῶτες αὐτὲς ἠξιώθησαν νὰ ἀκούσουν κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τὸν ἐξαστράπτοντα Ἄγγελον «ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ἀπὸ τῶν νεκρῶν»³ καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τὸν Ἴδιον τὸν Ἀναστάντα τὸ «χαίρετε»⁴. Κατεστάθησαν δη-

---

1. Ματθ. κζ', 57-60.

2. Λουκ. κγ', 49.

3. Ματθ. κη', 7.

4. Ματθ. κη', 9.

λαδὴ «μάρτυρες ἀψευδεῖς καὶ πρῶται τῆς Ἀναστάσεως», ὅπως χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει ὁ ἱερός Ὑμνογράφος.

Τὸν πρῶτον λόγον τοῦ Ἀναστάντος Λόγου ἤκουσαν οἱ Μυροφόρες. Ὁ χαιρετισμὸς τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρξεν τὸ πρῶτο ἄγγελμα τῆς Ἀναστάσεώς Του. Χαιρέτισε πρῶτα τὶς Μυροφόρες διὰ τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸ Πρόσωπό Του. Τοὺς ἀπηύθυνεν πρῶτα τὸν λόγον Του καὶ ἔκτοτε ἀκούγεται στὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας Του. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸ Α καὶ τὸ Ω τοῦ ἰδικοῦ μας λόγου. Τὸν λόγον Του σᾶς μεταφέρομεν. Σᾶς διδάσκομεν μὲ τὸν λόγον Του, ὅπως τὸν κατέγραψαν οἱ αὐτήκοοι ἅγιοι Ἀπόστολοι. Στὴν Ἐκκλησία δὲν αὐτοσχεδιάζομεν καὶ βεβαίως δὲν κηρύττομεν τὸν ἰδικό μας λόγον, οὔτε τὶς ἰδικές μας καὶ τὶς προσωπικὲς ἐμπειρίες μας. Κηρύττομεν τὸν λόγον τοῦ Σταυρωθέντος καὶ Ἀναστάντος Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμολογοῦμεν, ὅπως διετύπωσαν τὴν πίστιν εἰς Αὐτὸν οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, βασισμένοι στὴν Ἀποστολικὴ γραπτὴ καὶ προφορικὴ Παράδοσι. Οἱ Ἀπόστολοι ἤκουσαν καὶ κατέγραψαν ὅσα εἶδον, ὅσα ἤκουσαν καὶ ὅσα ἐβίωσαν ὡς Μαθητὲς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Αὐτὸ γίνεται καὶ στὴν Ἐκκλησία. Τὴν παραδοθεῖσα διὰ τῶν Ἀποστόλων Ἀποκάλυψι καὶ τὴν ἐμπειρία τῶν θεοπνεύστων Πατέρων σᾶς κηρύττομεν. Κηρύττομεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὅσα μᾶς ἀπεκάλυψεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Δεχόμεθα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὡς τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ Πατρός, ποὺ μᾶς φέρνει σὲ ἐπικοινωνία μαζί Του. Πιστεύομεν ὅτι ὁ λόγος Του εἶναι φῶς ποὺ κατευθύνει τὴν ζωὴ μας καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι μᾶς παρέχει τὴν βεβαιότητα γιὰ τὸ μέλλον, ὅπου ἔχομεν τὴν «μένουσα πόλιν». Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἴτε γράφομεν, εἴτε ἀγιογραφοῦμε, εἴτε κτίζομε Ναοὺς, εἴτε συντάσσομε ὕμνους, εἴτε δοξολογοῦμε, εἴτε ἱκετεύομε, εἴτε προσευχοῦμεθα τοὺς Πατέρες μιμούμεθα καὶ τὴν γλῶσσα τους χρησιμοποιοῦμε, διότι εἶναι ἀκριβὴς στὴν διατύπωσι, εὐρυθμὸς, ποιητικὴ, ἁρμονικὴ καὶ περισσότερον Γλῶσσα τῶν Γραφῶν, τῶν Ὑμνογράφων, τῶν Ἁγίων Συνόδων, τῶν Στοχαστῶν τοῦ Μυστηρίου τοῦ ἐν Τριάδι φανέντος καὶ ἀποκαλυφθέντος Ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἡ ὑπαρξὶ πολλῶν γλωσσῶν καὶ διαλέκτων φανερῶνει τὴν ἀσυμφωνία μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν ὑπερηφάνεια τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου, ποὺ οἰκοδομεῖ χωρὶς Θεό. Ἡ διαίρεσι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ αἰτία τῶν πολλῶν γλωσσῶν. Τὴν

Πεντηκοστή αὐτὴ ἡ διαίρεσι ὑπερνικήθηκε. Τὸ Πανάγιον Πνεῦμα «εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσεν».

Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πνευματικοῦ μας Πατρὸς κ.κ. Ἱερωνύμου καὶ μὲ τὶς ἐνέργειες τόσον τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Ναοῦ σας πατρὸς Διονυσίου Κατερίνα, ὅσον καὶ τῶν σεβασμίων Ἱερέων σας καὶ τῶν εὐλαβεστάτων Ἐπιτρόπων χθὲς ἔγινε μία ἡμερίδα περὶ τῆς “μεταφράσεως” τῶν λειτουργικῶν καὶ λατρευτικῶν κειμένων καὶ ὕμνων τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἰδικοὶ ἀνέπτυξαν τὸ ὅλον θέμα «Γλῶσσα καὶ Λατρεία – νοησιαρχία ἢ μέθεξις;». Ὑπεγράμμισαν τὴν μοναδικότητα τῆς λειτουργικῆς γλώσσης μας καὶ ὑπεραμύνθησαν τῆς διατηρήσεώς της.

Σήμερον πολλοὶ ἐπιδιώκουν στοὺς Ναοὺς μας νὰ ἀκούγονται εὐχὲς καὶ ὕμνοι στὴν δημοτικὴ. Ἐπιθυμοῦν τὴν γλῶσσα τῆς πατρώας ἡμῶν δόξης νὰ τὴν νεκρώσωμεν βιαίως μὲ τὴν δικαιολογία ὅτι δὲν τὴν κατανοεῖ ὁ εὐσεβὴς λαὸς μας. Βεβαίως οἱ ὑπέρμαχοι αὐτῆς τῆς πρακτικῆς λησμονοῦν ὅτι ἐσεῖς οἱ εὐσεβεῖς Χριστιανοί, ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου, καθημερινῶς χρησιμοποιεῖτε λέξεις, φράσεις καὶ χωρία ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν Ἱερὰν Ὑμνογραφία. Ὁ λαὸς γνωρίζει καὶ τὸ περιεχόμενο καὶ τὰ «γράμματα» τῶν ἀκολουθιῶν μας. Ἐὰν δὲν μετέχει, ὅπως ὑποστηρίζουν μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, στὴν Θεία Λατρεία, ἀλλοῦ εἶναι ἢ αἰτία. Αἰτία εἶναι ἢ καθημερινῶς ἀξανομένη ἐκκοσμίκευσις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, ἢ ἄρνησις τῶν Παραδόσεων, ἢ ἔλλειψις Ἐκκλησιασμοῦ καὶ Ἱερατικοῦ φρονήματος, ἢ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξο Πνευματικότητα, ἢ ἀπόρριψις τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ διακρινόμεθα. Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἰδίως οἱ νέοι, ἐὰν δὲν προσέρχονται στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς μας, εἶναι διότι αἰσθάνονται ὅτι ἐμεῖς οἱ κλητοὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἔχομεν ἀρνηθῆ οὐσιαστικὰ τὴν κλησι τοῦ Κυρίου, ἀφοῦ πᾶσα μέριμνα βιωτικὴ μᾶς κατέχει καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν ἀλλοτριώσει ὅ,τι ἱερὸν καὶ ὅσιον παρελάβομεν στὸ ὄνομα τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ.

Εἰς τὴν Θεία Λειτουργία καὶ τὶς λοιπὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας μετέχομεν μὲ τὴν καρδιά μας. Ἡ καθαρὴ καρδιά καὶ ὅσα τελοῦνται στοὺς Ναοὺς συντελοῦν στὴν μετοχή μας στὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ναός, ὅπως εἶναι κτισμένος, μᾶς δημιουργεῖ τὴν αἴσθησι ὅτι ὁ Οὐρανὸς εἶναι ἀνοικτὸς καὶ ὁ Θεὸς μᾶς ἀκούει, μᾶς βλέπει καὶ μᾶς εὐλογεῖ. Ποίος ὅμως τὸ κατανοεῖ; Τὸ κατανοεῖ αὐτὸς ποὺ ἔχει ἀρχιτεκτονικὲς γνώ-

σεις; Βεβαίως ὄχι. Τὸ κατανοεῖ ὅμως ὅποιος, ὅταν εἰσέρχεται στὸν Ναό, ἀνοίγει τὰ ὦτα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδιᾶς του. Τὸ κατανοεῖ ὅποιος ἀναζητᾷ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν Θεό. Ἐπίσης ὁ Ναός, ὅπως ἔχει καθιερωθῆ νὰ ἀγιογραφῆται, δημιουργεῖ τὴν αἴσθησι ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Στὸ Σῶμα αὐτὸ περιλαμβάνονται ὅσοι πιστεύουν καὶ ὁμολογοῦν τὸν Χριστὸν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Σ' αὐτὸ τὸ Σῶμα μετέχει καὶ ἡ στρατευομένη Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας μέλη εἴμεθα ὅλοι ἐμεῖς.

Τὸ θυμίαμα, οἱ κατανοκτικὲς καὶ πανηγυρικὲς ψαλμωδίες, οἱ ἱεροτελεστίες, ἡ ἐναλλαγὴ τῶν ἀμφίων, τῶν ἤχων καὶ ἡ κατάνυξι μᾶς μυοῦν στὰ τελούμενα. Συντελοῦν, ὥστε ὁ καθένας μας νὰ ἀπωθήσῃ πᾶσα βιοτικὴ μέριμνα, γιατί εἰκονίζει τὰ Χερουβείμ πέριξ τοῦ Θυσιαστηρίου τοῦ Θεοῦ.

Ἐντὸς τοῦ Ναοῦ, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀκούγονται ψαλμωδίες καὶ ὕμνοι, ὅποιος τὸ ἐπιθυμεῖ, ἀκούει μὲ τὴν ψυχὴ του τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διδάσκεται τὸ μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας ἀντικρίζοντας μετὰ προσοχῆς τὶς ἀγιογραφίες, ἐνδυναμώνεται στὴν πίστι παραδειγματιζόμενος ἀπὸ τοὺς εἰκονιζομένους Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπου διὰ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἱστορηθεῖ τὰ μαρτύρια καὶ οἱ ἀγῶνες των ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς καὶ σωτηρίου πίστεώς μας.

Ἡ Θεία Λειτουργία, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, δὲν εἶναι γνῶσι, ἀλλὰ Μυστήριον, τὸ ὁποῖον τελεῖται δι' ὅλους μας. Μετέχουν εἰς αὐτὸ ὅσοι ἀποτελοῦν «τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν» καὶ ὅσοι διαθέτουν «καρδίαν καλὴν καὶ ἀγαθὴν»⁵ ἀκούουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἡ καρδιὰ καὶ ἡ ψυχὴ μας μποροῦν νὰ μᾶς ἀνεβάσουν στὸν Οὐρανό. Στὴν ψυχὴ κτυπᾷ τὸ ἄγγελμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, φτάνει νὰ τοῦ ἀνοίξουμε, νὰ τὸν δεχθῶμε, νὰ τὸν ἀγαπήσουμε. Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸν Θεό, τὸν γνωρίζει καὶ Ἐκεῖνος τὸν μεταμορφώνει. Ὅποιος καθαρίζει τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά του ἀπὸ ἀγάπη πρὸς Ἐκεῖνον, ἐπανερχεται στὸ ἀρχαῖον κάλλος καὶ τὸν Θεὸ τὸν ἀκούει, τὸν βλέπει μὲ τὴν ψυχὴ του, τὸν ἀκολουθεῖ στὴν ὁδὸ πρὸς Ἐκεῖνος ἔχει χαράξει.

Ἡ ἀποδοχὴ ἢ ὄχι τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι γλωσσολογικὴ καὶ γνωσιολογικὴ ὑπόθεσι, εἶναι βίωμα καὶ ἐπιλογὴ ταπεινώσεως πρὸ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ταπεινώσι καὶ ἡ ὑπακοὴ στὸ

5. Λουκ. γ', 5-15.

θέλημα τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς εἶναι μίμησι Χριστοῦ. Ἔτσι ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία καὶ γενικὰ μετὰ τὴν λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ταπεινῶσι καὶ ὑπακοὴ στὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅπως μᾶς Τὸν γνωρίζει ἀλάθιστα ἡ Ἐκκλησία μας. Χρειάζεται γιὰ τὴν κατανόησι τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐνανθρωπήσεως, τῶν Παθῶν, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἢ ὑπέρβασι τῆς ἀνθρωπείας μας.

Ἐμεῖς σήμερον, ποὺ μετέχομεν στὴν ἀναστάσιμη αὐτὴ λατρευτικὴ Σύναξι καὶ στὴν τέλεσι τῆς Θείας Λειτουργίας δὲν μεταρσιούμεθα πρὸς τὰ ἄνω, διότι γνωρίζομεν τὶς λέξεις, τὰ ῥήματα καὶ τὴν σύνταξι τῶν εὐχῶν καὶ τῶν ὕμνων, ἀλλὰ διότι πιστεύομεν στὸν Ἀναστάντα, ποὺ συνάντησε πρῶτα τὶς Μυροφόρες καὶ ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία ἐτελέσθη εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Πιστεύομεν ὅτι κατὰ τὴν τέλεσι τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν Σαρκωθεὶς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ Πατρὸς εἶναι παρῶν, διδάσκων, σταυρούμενος, ἐν τῷ Τάφῳ κείμενος, ἀναστὰς καὶ ἀναληφθεὶς.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὅτι οἱ Ἀγγελικὲς Δυνάμεις συλλειτουργοῦν μετὰ τῶν λειτουργῶν Ἱερέων καὶ συμπάλλουν μετ' ὑμῶν, τοῦ πιστοῦ λαοῦ. Πιστεύομεν μετὰ αὐταπάρνησι καὶ ἀφοσίωσι σ' Ἐκεῖνον, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰς τὸ Πρόσωπόν Του ἔγινε ἡ φανέρωσι τοῦ ἀπ' αἰῶνος Μυστηρίου καὶ προσδοκοῦμε ὅτι θὰ μᾶς ἀπευθύνει τὸ «χαίρετε» καὶ θὰ μᾶς καταστήσῃ ἔτσι μέλη τῆς Βασιλείας Του.

Ἀμήν.